

Tyrgils Olofsson upprättar sitt testamente. Till S:t Lars kyrka i Lund, där han väljer att begravas, ger han 12 mark silver. Till ärkebiskop Nils (Jönsson) i Lund, Sveriges primas, ger han sitt pansar och ett dryckeshorn. Till sin sockenkyrka i Stävie ger han 1 mark lödig. Till prästen där ger han ett sto med ett föl och till kyrkotjänaren 1 grotmynt. Till dominikanklostret (i Lund) ger han 1 mark lödig, till priorn 1 grotmynt och till varje präst därstädes $\frac{1}{2}$ grotmynt. Till franciskanklostret i Lund ger han 1 mark lödig, till gardianen 1 grotmynt och till varje prästbroder i samma kloster $\frac{1}{2}$ grotmynt. Till nunnorna i S:t Peters kloster i Lund ger han 2 grotmynt och till spetälskehuset i Lund lika mycket. Till kyrkan i Lyngsjö och prästen där ger han sina får, som han har därstädes, att fördelas lika. Till kyrkan i Everöd ger han 2 grotmynt och till prästen där 1 grotmynt. Till domkapitlet i Lund ger utfärdaren sin gård i Lyngsjö (i Lyngsjö socken), där Lars Jute nu bor, för sin årsmässa som årligen ska firas i Lunds (domkyrkas) kor. Till sin hustru ger han 10 mark lödiga och en skuta. Till sin bror Uffe Olofsson ger han en guldring. Till Johan Bing ger han sin fädernegård i Lyngsjö, till herr Peter Simonsson ett psalterium och till herr Peter Johansson 1 mark lödig. Till Grubbe ger han 8 grotmynt, till Jakob Jönsson 6 grotmynt, till Peter Nilsson $\frac{1}{2}$ mark lödig och till Johan Påvelsson 2 grotmynt. Till Johan Strangesson ger han 2 skäppor smör samt en fläskbog och till dennes hustru en silversked. Till Elisabet ger han sin bästa ox och sin bästa ko, en silversked, sin bästa kjortel med kapuschong och silverknappar. Till sin tjänare Torsten ger han en rödfärgad unghäst, ett armborst, en krage, ett svärd, ett par stålhandskar och en olikfärgad kjortel med kapuschong. Till sin tjänare Skåning ger han en grå unghäst, ett par ridskenor (jämför not 5 nedan), en krage, en kappa med kapuschong och en vit tröja. Till Cecilia Påvels(dotter) och hennes söner ger han 2 $\frac{1}{2}$ örtugar spannmål, till Anna ger han två kor och till hennes söner ger han en gård i Gringelstad (i Köpinge socken), där Sven Petersson bor. Till sin tjänarinna Anna ger han en ko och två får, och till Sven Stinn 10 skäppor råg, en fläskbog samt en åkers utsäde. Till Peter Olofsson ger han en unghäst och ett ungnöt. Till sin tjänare Jösse ger han (avkastningen av) 6 skäppor sådd havre och till sin släkting Kristina, hustru till Johan Bok, ger han en silversked. Till "Nakkaskogh" ger han 2 grotmynt som denne har. Till Peter Assarsson ger han 1 grotmynt, till Nils Minst två grisar och till N(ils) Åkesson ger han två får. Till N(ils) Tuveesson ger han två grisar och till Threwen en ox. Till sina landbor i Lyngsjö ger han halva sin avrad från dem och den andra hälften ger han till de fattiga därstädes. Till var och en av de fattiga i Stävie ger han 1 skäppa mjöl samt två fläskbogar att fördelas mellan dem. Till sina exekutorer förordnar han Peter Simonsson och Peter Johansson, kaniker (i Lund), sin bror Uffe, Grubbe samt Johan Strangesson.

Utfärdaren beseglar tillsammans med ovannämnda exekutorer.

Avskrift i Registrum eccl. Lundensis, hs A 11, pag. 238 (rubrik)–239 (text), Sv. Riksarkivet.

SDHK nr 11028.

Tryckt: K. Erslev, Testamenter fra Danmarks middelalder intil 1450 (1901), nr 65; Dipl. Dan. IV:1, nr 238.

Översättning: (till modern danska) Danmarks Riges Breve IV:1, nr 238.

Regest: Rep. Dan. nr 3163; ÆA V, s. 169.

Om Tyrgils Olofsson se C. Weeke, Lunde Domkapitels Gavebøger (1884–89), s. 129; jämför även brev 1377 15/11 (DS nr 9625), i vilket Tyrgils bror Uffe Olofsson instiftar en årsmässa för Tyrgils.

Det kan noteras att skrivaren (A 11) gör mycket liten skillnad mellan graferna *i* och *j*.

In nomine Domini amen. Ego Trugillus Olai · licet corpore debilis · mente tamen sanus · testamentum meum de bonis michi a Deo concessis · dispono et ordino in hunc modum · Primo lego ecclesie beati Laurencii Lundis, vbi meam eligo sepulturam · xii marchas argenti. Jtem venerabili in Christo patri domino meo dilecto · domino Nicolao archiepiscopo Lundensi Suecie primati · meum panzer¹ cum j cornu. Jtem ecclesie mee parrochiali in Staffwie · j marcham puri · Jtem presbitero ibidem vnam equam cum pullo dicto föll. Jtem ministro² ibidem · j ^asolidum grossorum.^a Jtem claustro predicatorum · j marcham puri · Jtem priori ibidem j solidum grossorum. Jtem cuilibet sacerdoti ibidem dimidium solidum grossorum. Jtem claustro fratrum minorum Lundis · j marcham puri. Jtem gardiano ibidem j solidum grossorum · Jtem cuilibet fratri sacerdoti · dimidium solidum grossorum. Jtem monialibus sancti Petri Lundis · ii solidos grossorum. Jtem domuj leprosorum Lundis · ii solidos grossorum. Jtem ecclesie Liungisio et presbitero ibidem · oues meas, quas habeo ibi · inter se equaliter diuidendas. Jtem ecclesie Æwerthe ii solidos grossorum. Jtem presbitero ibidem · j solidum grossorum.

Jtem venerabili capitulo Lundensi · vnam curiam meam in^b ^cLiungσιο, in qua Laurencius Jutho^c ^dpronunc residet,^d pro anniuersario meo annuatim in choro Lundensi faciendo. Jtem dilecte consorti mee · x *marchas* puri · cum naue dicta skutæ³. Jtem fratri meo dilecto · Vffoni Olefson j circulum aureum · Jtem Iohanni Bing · curiam meam paternam in Lyngσιο. Jtem domino Petro Simonis · j psalterium. Jtem domino Petro Iohannis · j marcham puri · Jtem Grubbæ · viij *solidos grossorum* · Jtem Iacobo Jønisson vi *solidos grossorum*. Jtem Petro Nicolai j *marcham* puri. Jtem domino Iohanni Pauli · ii *solidos grossorum*. Jtem Iohanni Strangeson ii modios butiri cum vna perna lardi. Jtem vxori eius · j coclear argenteum · Jtem Elzef · i bouem et vnam vaccam, meliores quas habeo · j coclear argenteum · j tunicam meam meliorem cum capucio et nodulis argenteis. Jtem Torstano famulo meo · j polidrum rubei coloris, j balistam, j *crawæ*⁴, j gladium et j par stalhanske ac tunicam varii coloris cum capucio. Jtem Skaning famulo meo · j polidrum grisei coloris, j par rytheskynær⁵, j *krawæ*⁶, vnam togam cum^e capucio et diploidem⁷ albam. Jtem Cecilie Pauli et filiis eius iij *solidos* annone. Jtem Anne ii vaccas. Jtem filiis eius j curiam in Grynnilstathe · in qua Sweno Petri residet · Jtem Anne ancille mee · j vaccam cum ij ouibus. Jtem Suenoni Stinnæ⁸ · x modios siliginis · j pernam lardi · et annonam seminatum in vno agro · Jtem Petro Olau · j polidrum et i vnghnøth. Jtem Iosse puero meo vi modios auene seminate. Jtem cognate mee Cristine · vxori Iohannis Bok j coclear argenteum. Jtem Nakkaskogh⁹ · ij *solidos grossorum*, quos habet. Jtem Petro Asceri · j *solidum grossorum*. Jtem Nicholao Mynst · ij sues. Jtem Nicholao Akonis · ij oues. Jtem Nicholao Tuonis · ij sues · Jtem Thrøwen¹⁰ · j bouem · Jtem colonis meis in Lyngσιο · dimidietatem pensionis mee de eisdem et reliquam dimidietatem pauperibus ibidem. Jtem cuilibet pauperi in Stæffwie j modium farine et omnibus illis ij pernas lardi inter se diuidendas. Exsequutores autem huius testamenti mei constituo et ordino honorabiles viros et discretos · videlicet dominos Petrum Simonis et Petrum Iohannis canonicos · Vffonem fratrem meum dilectum · Grubba et Iohannem Strangeson · rogans eos per viscera misericordie Ihesu Christi, vt hanc voluntatem meam ita fideliter prosequantur, prout saluti anime mee nouerint salubrius expedire · et coram summo iudice voluerint respondere · Jn cuius exsequucionis testimonium · sigillum meum · vna cum sigillis dictorum exsequutorum presentibus est appensum. Datum sub anno Dominij M ccc lxx vii, die beati Vrbani pape et martiris.

Rubrik: Testamentum Trugilli Olau super vna curia in Lyongsjø secundum librum anniuersariorum pro eius anniuersario, licet idem testamentum secundum litteram sue scripture · continet curiam in Lyungby · in qua Nicolaus Tychonis pronunc residet, sed suppletum est in margine et superiorj^f notula · jn Liungσιο, in qua Laurencius^g Jutho · etcetera ·

^{a-a} Förkortat s g här och i det följande. ^b Härefter Lyngby in qua Micolaus (så ms) Rythenis överstruket. ^{c-c} Tillagt i marginalen. ^{d-d} pronunc res upprepat i marginalen (efter Jutho). ^e Härefter bokstäverna pa överstrukna. ^f Ska sannolikt läsas så; supero Dipl. Dan. ^g Härefter bokstäverna jtho överstrukna.

¹ Se Söderwall: panzar (panzer) = panzare 'pansar, pansarskjorta, urspr. förfärdigad av läder el. lärft, senare av järn'. ² För betydelsen 'kyrkojärnare, klockare' se GMLS: minister 2 b. ³ Se Söderwall: skuta 'ett slags mindre fartyg, skuta'. ⁴ D.v.s. 'krage', se O. Kalkar, Ordbog til det ældre danske sprog: Krage. ⁵ Sannolikt 'ridskenor', i Danmarks Riges Breve översatt 'rideskinner'. Uttrycket syftar troligen på de benskenor som tillhörde rustningen. Jfr KL XIV: Ridning, sp. 187. ⁶ Se not 4. ⁷ För betydelsen tröja se GMLS: diplois, jfr Söderwall: tröia. ⁸ Om tillnamnet Stinn ('styv, förhärdad') se Danmarks gamle personnavne II, sp. 1071, med hänvisning till detta brev. ⁹ Förmodligen ett som tillnamn använt ortnamn. Se Danmarks gamle personnavne I, sp. 977, med hänvisning till detta brev. ¹⁰ Avser tillnamnet Threwen (Thræven, Threuen) av det da. adjektivet treven, fornda. treffwen, med betydelsen 'duktig, flitig'. Härom se Danmarks gamle personnavne II, sp. 1129, med hänvisning till detta brev, samt O. Kalkar, Ordbog til det ældre danske sprog: Treven 2.